

Strukturfondsarbete och urban utveckling 2007–2013

FAKTABLAD

Integrations- och jämställdhets-
departementet

Oktober 2007

Urbant utvecklingsarbete

I budgetpropositionen för 2008 presenterar regeringen inriktning och mål för en urban utvecklingspolitik. Utgångspunkten är att minska antalet stadsdelar som präglas av utanförskap samt förbättra förutsättningarna för städers bidrag till landets konkurrenskraft. Lokala utvecklingsavtal utgör en grund för arbetet och avser numera möjliggöra partnerskap mellan statliga myndigheter, kommuner, privata aktörer och det civila samhället. Utvecklingsavtalen innehåller lokalt framtagna mål, strategiska stadsdelplaner, en reglering av de statliga och kommunala åtagandena i berörd stadsdel samt en plan för uppföljning och utvärdering. Insatser för urban utveckling kan bland annat göras inom ramen för EU:s strukturfonder; Europeiska regionala utvecklingsfonden (nedan kallad ERUF) och Europeiska socialfonden (nedan kallad ESF).

Regeringen föreslår följande mål för den urbana utvecklingspolitiken:

- färre individer i utanförskap i stadsdelar som präglas av utanförskap,
- färre antal stadsdelar som präglas av utanförskap,
- fler stadsdelar, samt storstäder och större städer i sin helhet, som präglas av ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling för att öka konkurrenskraften.

Mer information om den urbana utvecklingspolitiken finns på www.storstad.gov.se

Sammanhållningspolitiken

Europeiska unionens sammanhållningspolitik har som mål att bidra till ekonomisk och social sammanhållning inom EU. Den syftar till att minska regionala skillnader och ojämlikhet mellan människor. Dess främsta instrument är strukturfonderna, som omfattar ungefär en tredjedel av EU:s budget. De delar av sammanhållningspolitiken som omfattar Sverige finns inom målen *Regional konkurrenskraft och sysselsättning* (som ersätter det tidigare Mål 2 och Mål 3) samt *Territoriellt samarbete* (en vidare-

utveckling av det tidigare gemenskapsinitiativet Interreg). Sammanlagt har Sverige tilldelats cirka 17 miljarder kronor från strukturfonderna för perioden 2007–2013. Utöver detta tillkommer nationell medfinansiering, villkoren för denna varierar dock med de olika programmen.

Från 2007 är det särskilda Urban-programmet för stadsutveckling som funnits under de två tidigare programperioderna borttaget. I stället ges medlemsländerna större frihet att i de nationella strategierna ange hur städers bidrag till tillväxt och social sammanhållning ska uppnås.

Nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013

I Sverige beslutade regeringen om *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013* (N2006/11184/RUT) i december 2006. I strategin anges Sveriges fyra nationella prioriteringar för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning;

- Innovation och förnyelse,
- Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud,
- Tillgänglighet,
- Strategiskt gränsöverskridande arbete.

Prioriteringarna i den nationella strategin ska vara vägledande för regionalt utvecklingsarbete. De ska anpassas till regionala och lokala förutsättningar och vägleda myndigheternas medverkan i exempelvis strukturfondsprogram. I den nationella strategin anges också territoriella aspekter. Det markeras att bland annat storstäderna kräver särskild uppmärksamhet och att storstadsregionerna spelar en viktig roll för tillväxten såväl i de omgivande regionerna som för hela landet.

Målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning kommer i Sverige att genomföras i åtta regionala strukturfondsprogram (ERUF) och ett nationellt strukturfondsprogram med åtta regionala planer (ESF). Förvaltande myndighet för ERUF är Verket för näringslivsutveckling (Nutek). Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) har motsvarande uppdrag för ESF. Det är de förvaltande

Regionindelning för Regional konkurrenskraft och sysselsättning 2007–2013

Region	Län	Ort	Kommuner med Lokalt utvecklingsavtal 2007
Övre Norrland	Norrbotten, Västerbotten	Luleå	Luleå
Mellersta Norrland	Jämtland, Västernorrland	Östersund	Sundsvall
Norra Mellansverige	Dalarna, Gävleborg, Värmland	Gävle	Gävle
Stockholm	Stockholm	Stockholm	Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Stockholm, Södertälje
Östra Mellansverige	Södermanland, Västmanland, Uppsala, Örebro, Östergötland	Örebro	Linköping, Norrköping, Uppsala
Västsverige	Halland, Västra Götaland	Göteborg	Borås, Halmstad, Trollhättan, Göteborg
Småland och öarna	Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg	Jönköping	Jönköping, Växjö
Skåne-Blekinge	Blekinge, Skåne	Malmö	Kristianstad, Landskrona, Malmö

myndigheterna som ansvarar för programmets genomförande och som tar emot ansökningar samt fattar beslut om projektstöd. Myndigheterna är lokaliserade på samma ort i varje programområdesregion.

För varje region har ett särskilt strukturfondspartnerskap bildats som är gemensamt för både ERUF och ESF. Strukturfondspartnerskapet består av förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt av företrädare för arbetsmarknadens organisationer, berörda länsstyrelser, länsarbetsnämnder, intresseorganisationer och föreningar. Dess huvudsakliga uppgift är att prioritera mellan projektansökningar. Prioriteringarna är bindande för besluten om stöd som fattas av förvaltningsmyndigheten.

Regional konkurrenskraft och sysselsättning – ERUF

Europeiska regionala utvecklingsfonden ska bidra till att konkretisera EU:s prioriteringar, i synnerhet satsningar på konkurrenskraft och innovation, så att varaktig sysselsättning kan skapas och bevaras och hållbar utveckling garanteras. I fråga om hållbar stadsutveckling kan ERUF stödja hållbara strategier som bygger på en helhetssyn och ett aktivt deltagande från berörda parter för att komma till rätta med den höga koncentrationen av ekonomiska, miljömässiga och sociala problem i stadsområden. I Sverige möjliggörs den här typen av insatser huvudsakligen i de tre programmen där Stockholm, Göteborg och Malmö ingår. Enligt den nationella strategin bör särskilda insatser i de tre storstadsregionerna inom ramen för ERUF omfatta följande:

- Stärka internationellt konkurrenskraftiga innovationssystem och kluster
- Främja lokala utvecklingsinsatser i utanförskapsområden

- Främja en ökad integration
- Stimulera samverkan och erfarenhetsutbyte med andra storstäder i Sverige och internationellt

För de regionala strukturfondsprogrammen generellt i Sverige gäller att de ska bidra till att uppfylla den nationella strategins prioriteringar. Det kan handla om att stärka innovationskraft, företagande, entreprenörskap och främja regionförstoring samt ett utvecklat informationssamhälle. Den totala finansieringen från ERUF till de svenska programmen är cirka 8,4 miljarder kronor för perioden 2007–2013.

Sveriges regionala strukturfondsprogram har godkänts av Europeiska kommissionen och förvaltningsmyndigheten Nutek har öppnat upp programmen för ansökningar.

För mer information om ett särskilt programs innehåll och ansökningsprocedur kontakta Nutek på den ort som gäller för programmet enligt tabellen. Kontaktinformation finns på www.nutek.se

För allmänna frågor om ERUF och programgenomförandet finns Regionalfondslinjen, 08-681 91 50 eller regionalfonden@nutek.se

Regional konkurrenskraft och sysselsättning – ESF

Europeiska socialfonden ska stödja medlemsstaternas politik för full sysselsättning, för främjande av social integration inklusive missgynnade gruppers tillträde till arbetsmarknaden och för en minskning av nationella, regionala och lokala skillnader i sysselsättning. I Sverige ska ESF bidra till att uppfylla den

nationella strategins prioritering om kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud genom de cirka 6,2 miljarder kronor landet tilldelats för perioden 2007-2013. Nationell medfinansiering med samma belopp tillkommer.

Det svenska nationella strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning godkändes av Europeiska kommissionen i september 2007. Programmet omfattar två programområden. Det första, *Kompetensförsörjning*, riktar sig till alla sysselsatta kvinnor och män, företagare som anställda, inom privat, offentlig och ideell verksamhet. Insatserna ska bidra till kompetensutveckling och ökade kunskaper om att motverka diskriminering och främja likabehandling i arbetslivet.

Målgruppen för det andra programområdet, *Ökat arbetskraftsutbud*, är individer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna ska bidra till att dessa personer utvecklas och kommer närmare arbetsmarknaden, att vidga möjligheterna att arbeta utifrån sina egna förutsättningar samt underlätta etablering i arbetslivet för unga, respektive personer med utländsk bakgrund.

Det nationella strukturfondsprogrammet anpassas till förutsättningarna i de åtta regionerna genom regionala planer. I planerna, som tas fram av strukturfondspartnerskapet tillsammans med den förvaltande myndigheten, bör förhållanden i bland annat utsatta stadsdelar i storstäder och större städer över hela landet beaktas.

Information om programmet, dess genomförande och kontaktuppgifter till regionala kontor finns på www.esf.se

Program för territoriellt samarbete

De tre programtyper inom territoriellt samarbete som omfattar Sverige är gränsregionala, transnationella och interregionala program. Programmen inom territoriellt samarbete finansieras av ERUF. Det program som är främst fokuserat på urbana frågor är det interregionala programmet Urbact II. Programmet omfattar städer i hela EU, till skillnad från föregångaren Urbact som vände sig till städer med Urban-program.

Urbact II är ett program för erfarenhetsutbyte och lärande inom urbana frågor. Primära stödmottagare är städer eller kommuner. Under förutsättning att det är urbana frågor som behandlas kan även medlemsstater, regioner, universitet eller forskningscentra få stöd. Programmet godkändes av Europeiska kommissionen i oktober 2007.

En viktig lärdom från det tidigare programmet Urbact är vikten av att få en bättre spridning av insatserna. De verktyg som programmet kommer att arbeta med omfattar exempelvis strukturer för erfarenhetsutbyte och lärande genom tematiska nätverk och arbetsgrupper. Andra inslag är användandet av tematiska experter eller att initiera särskilda studier. Deltagande städer kan använda sig av Urbact II för att finansiera framtagandet av handlingsplaner för urbana utvecklingsinsatser som sedan kan genomföras med stöd av medlemslandets ordinarie program för ERUF respektive ESF, i de fall dessa programs inriktning medger detta.

Mer information om programmet samt kontaktuppgifter till den förvaltande myndigheten i Paris finns på www.urbact.eu

REGERINGSKANSLIET

**Integrations- och jämställdhets-
departementet**

10333 Stockholm • tfn växel 08-405 10 00

Frågor om sakinnehållet besvaras av Integrations- och jämställdhets-
departementet, tfn 08-405 10 00.

Fler exemplar av faktabladet kan skrivas ut från regeringens webbplats:
www.regeringen.se

Tryckt av Grafisk Service, oktober 2007. Faktabladet är producerat av Integrations- och jämställdhets-
departementet. Artikelnr. 2007.15